

prima instanță, Judecătoria Cahul
judecător: I.Țurculeț
instanța de apel, Curtea de Apel Cahul
judecători: T.Dimitriadi, E.Dvurecenschii, N.Veleva
instanța de recurs, Curtea Supremă de Justiție
judecători: G. Stratulat, D.Mardari, O.Sternioală

dosarul nr. 2rh-223/2017

Î N C H E I E R E

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Galina Stratulat
Dumitru Mardari, Oleg Sternioală,

examinând cererea de revizuire depusă de Maria Fornea,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Fornea Maria
împotriva Primăriei comunei Manta, Savacenco Nina, Savacenco Aliona cu
privire la anularea extrasului și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului
de teren, declararea nulității contractului de donație, obligarea autorității publice
locale de a elibera un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

c o n s t a t ă :

La 14 decembrie 2015 Fornea Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Manta, Savacenco Nina, Savacenco Aliona, intervenient OCT Cahul cu privire la anularea extrasului și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, declararea nulității contractului de donație, obligarea autorității publice locale de a elibera un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 10 iunie 2015 a primit de la OCT Cahul certificatul asupra bunului imobil amplasat în XXX XXX, cu nr. cadastral XXX, din conținutul căruia a aflat că imobilul ce aparținea părinților ei - Savacenco Stepanida (decedată la 14 mai 1969) și Savacenco Gheorghe (decedat la 28 august 1961) a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile în temeiul Extrasului nr. 27 din 12 iunie 2003 după Savacenco Nina, care nu are vreo legătură cu imobilul dat.

Drept urmare, reclamanta s-a adresat la 18 august 2015 către Primăria com. Manta cu cerere privind eliberarea unei copii a Extrasului nr. 27 din 12 iunie 2003, însă la 17 septembrie 2015 a primit o scrisoare prin care a fost informată despre prelungirea termenului de examinare a cererii.

La 14 octombrie 2015 a primit o altă scrisoare prin care a fost informat că, în urma proiectului de organizare teritorială elaborat în cadrul privatizării pământului din 2003, luând ca bază Registrele de evidență a gospodăriilor populației a fost înscrisă Savacenco Nina, deoarece în rubrica gradul de rudenie față de persoana înscrisă prima pe listă era Savacenco Nina, în calitate de cap de familie. Cu toate acestea însă, extrasul solicitat așa și nu i-a fost eliberat.

La 28 octombrie 2015 a depus o cerere în adresa Primăriei com. Manta prin care a solicitat anularea Extrasului nr. 27 din 12 iunie 2013 și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXX din 14 octombrie 2003, însă prin răspunsul din 13 noiembrie 2015 i-a fost refuzat în admiterea cererii.

Indică că extrasul nu poate sta la baza înregistrării dreptului de proprietate, or art. 320 al. (2) Cod civil prevede că dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească, atunci când aceasta este translativă de proprietate.

Și practica constată a CEDO garantează prin prisma art. 1 § 1 dreptul la o „așteptare legitimă” de a obține protecția dreptului de proprietate lezată.

Or, neglijența autorităților administrației publice locale și acțiunile ilegale pârâtei descrise mai sus, încalcă în mod vădit dreptul de proprietate al reclamantei, iar ca efect al anulării dreptului de proprietate înregistrat după Savacenco Nina, urmează a fi anulat și contractul de donație încheiat între ultima și Savacenco Aliona.

Reclamanta consideră că este îndreptățită de a înainta prezenta acțiune, deoarece a acceptat de facto moștenirea după decesul părinților și era convinsă că anume ea a fost înregistrată ca proprietar în Registrul bunurilor imobile. Mai mult ca atât, Savacenco Nina nici nu se află în vreun grad de rudenie cu părinții lui Fornea Maria, ci a fost căsătorită cu fratele reclamantei Savacenco Stepan, care după decesul părinților au plecat din com. Manta în anul 1983.

Cere reclamanta anularea Extrasului nr. 27 din 12 iunie 2003 ce a stat la baza înregistrării dreptului de proprietate asupra bunului imobil după Savacenco Nina; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXX din 14 octombrie 2003 înregistrat după Savacenco Nina; declararea nulității contractului de donație nr. 14579 din 09 decembrie 2011 încheiat între Savacenco Nina și Savacenco Aliona; obligarea Primăriei com. Manta de a elibera titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele reclamantei reieșind din posesiunea de fapt asupra terenului.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 18 mai 2016 a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea și dispusă încasarea de la Fornea Maria în beneficiul lui Savacenco Nina suma de 1800 lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2016, a fost respins apelul declarat de către Maria Fornea și menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 18 mai 2016.

La 14 decembrie 2016 Fornea Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a cerut admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017, recursul declarat de Mariei Fornea a fost considerat inadmisibil.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Cahul din 05 iunie 2017 a fost încasat de la Maria Fornea în beneficiul Ninei Savacenco cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 1000 lei.

La 05 octombrie 2017 Maria Fornea a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2016 și a hotărârii Judecătoriai Cahul din 18 mai 2016, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea cererii de revizuire a invocat temeiul declarării revizuirii prevăzut de art. 449, lit. b) Cod de procedură civilă, indicând că ambele instanțe au admis erori la examinarea pricinii, care influențează negativ și duc la privarea dreptului său de proprietate, iar circumstanțele care au determinat admiterea acestor erori nu au fost cunoscute revizuiului.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 25 octombrie 2017 s-a strămutat cererea de revizuire depusă de Fornea Maria pentru examinare conform competenței la Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) - (1¹) Cod de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de Maria Fornea neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art.449 lit.b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuiului, dacă

acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Din prevederile enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Sub acest aspect, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cele invocate de revizuent în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiul prevăzut de art.449 lit.b) Cod de procedură civilă, or Maria Fornea nu a invocat careva circumstanțe ce i-au devenit cunoscute după pronunțarea hotărârii.

La caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Maria Fornea, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Fornea Maria împotriva Primăriei comunei Manta, Savacenco Nina, Savacenco Aliona cu privire la anularea extrasului și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, declararea nulității contractului de donație, obligarea autorității publice locale de a elibera un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Galina Stratulat

judecători

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală